KOMENTÁŘ

16. srpna 2023

Odhad sklizně obilovin k 15. červenci je oproti červnovému vyšší

Odhad sklizně a hektarových výnosů základních obilovin v Jihočeském kraji k 15. červenci dává oproti červnovému lepší výsledky, odhad sklizně řepky se prakticky nezměnil. Aktuální odhad sklizně potvrdil ve srovnání s loňským rokem horší úrodu základních obilovin a vyšší produkci řepky. Meziročně větší bude podle odhadu také sklizeň hrachu polního na zrno, naopak podstatně nižší se očekává sklizeň máku.

Ve srovnání s **předchozím desetiletím** je předpokládaná **sklizeň** pšenice a tritikale v kraji průměrná, nadprůměrná se odhaduje sklizeň ječmene ozimého, máku a především hrachu polního, naopak podprůměrná je předpokládaná sklizeň žita, ječmene jarního, ovsa a řepky.

Hektarové **výnosy** všech odhadovaných plodin jsou podle červencového odhadu oproti minulému roku nižší. Ve srovnání s předchozím desetiletím jsou většinou mírně podprůměrné, nadprůměrný je pouze odhadovaný výnos ječmene ozimého, ječmene celkem a tritikale.

Tab. 1 **Odhady sklizně zemědělských plodin v Jihočeském kraji k 15. červenci 2023**

Plodina	Sklizeň (t)				Hektarový výnos (t)				Osevní plocha (ha)		
	2022	odhad		index[1] (%)	2022	odhad		rozdíl[1]	2022	2023	index (%)
		červen 2023	červenec 2023			červen 2023	červenec 2023				
Základní obiloviny	775 347	699 048	716 960	92,5	5,70	5,31	5,45	-0,25	135 995	131 620	96,8
Pšenice celkem[2]	492 692	452 400	459 954	93,4	6,05	5,72	5,81	-0,24	81 468	79 150	97,2
Pšenice setá ozimá	474 296	436 285	444 079	93,6	6,12	5,78	5,89	-0,24	77 461	75 438	97,4
Pšenice setá jarní	18 396	13 478	13 324	72,4	4,59	4,16	4,12	-0,48	4 006	3 237	80,8
Žito	16 700	15 809	15 786	94,5	5,65	4,94	4,93	-0,72	2 953	3 202	108,4
Ječmen celkem	186 497	158 920	168 123	90,1	5,58	5,05	5,34	-0,24	33 393	31 459	94,2
Ječmen ozimý	99 827	89 132	97 374	97,5	5,95	5,38	5,88	-0,07	16 772	16 557	98,7
Ječmen jarní	86 670	69 788	70 748	81,6	5,21	4,68	4,75	-0,47	16 622	14 902	89,7
Oves	37 716	32 575	33 163	87,9	3,76	3,39	3,45	-0,31	10 031	9 609	95,8
Tritikale	41 742	39 344	39 933	95,7	5,12	4,80	4,87	-0,25	8 149	8 201	100,6
Hrách polní na zrno	8 709	x	9 179	105,4	2,62	x	2,37	-0,26	3 320	3 880	116,9
Řepka	125 963	132 133	131 805	104,6	3,37	3,20	3,19	-0,18	37 336	41 310	110,6
Mák	1 828	x	1 504	82,3	0,86	x	0,74	-0,12	2 121	2 028	95,6

[1] index = červencový odhad sklizně / sklizeň 2022; rozdíl = červencový odhad sklizně − sklizeň 2022

[2] pšenice celkem včetně pšenice tvrdé

KOMENTÁŘ

Zemědělci v Jihočeském kraji při červencovém odhadu výnosů a sklizně předpokládají, že letos sklidí o 7,5 % **základních obilovin** méně než loni. Za poklesem sklizně stojí horší hektarový výnos a úbytek osevních ploch. Nižší se v kraji očekává i sklizeň všech druhů základních obilovin.

Pšenice seté ozimé, naší nejrozšířenější plodiny, se vlivem meziročně horšího výnosu a úbytku ploch sklidí o 6,4 % méně. **Pšenice seté jarní**, která se v kraji pěstuje v mnohem menší míře, se podle odhadu letos sklidí o čtvrtinu méně než loni kvůli pětinovému úbytku ploch a výrazně horšímu výnosu. Celková produkce **pšenice** se vinou meziročně horšího výnosu a poklesu ploch odhaduje ve srovnání s výsledky předchozího roku o 6,6 % nižší; ve srovnání s předchozím desetiletím ji však můžeme označit za průměrnou.

Podle červencového odhadu se oproti loňsku sklidí kvůli menším plochám a horšímu výnosu o 2,5 % méně **ječmene ozimého** a téměř o jednu pětinu méně **ječmene jarního**. Celková sklizeň **ječmene** se odhaduje zhruba o 10 % nižší než loni. I přesto dosahuje úrovně desetiletého průměru, když odhad sklizně ječmene ozimého je nadprůměrný (+12 %) a ječmene jarního podprůměrný (−13 %).

Graf **Osevní plochy a sklizeň vybraných zemědělských plodin v letech 2016–2022 a odhad sklizně k 15. 7. 2023 v Jihočeském kraji**

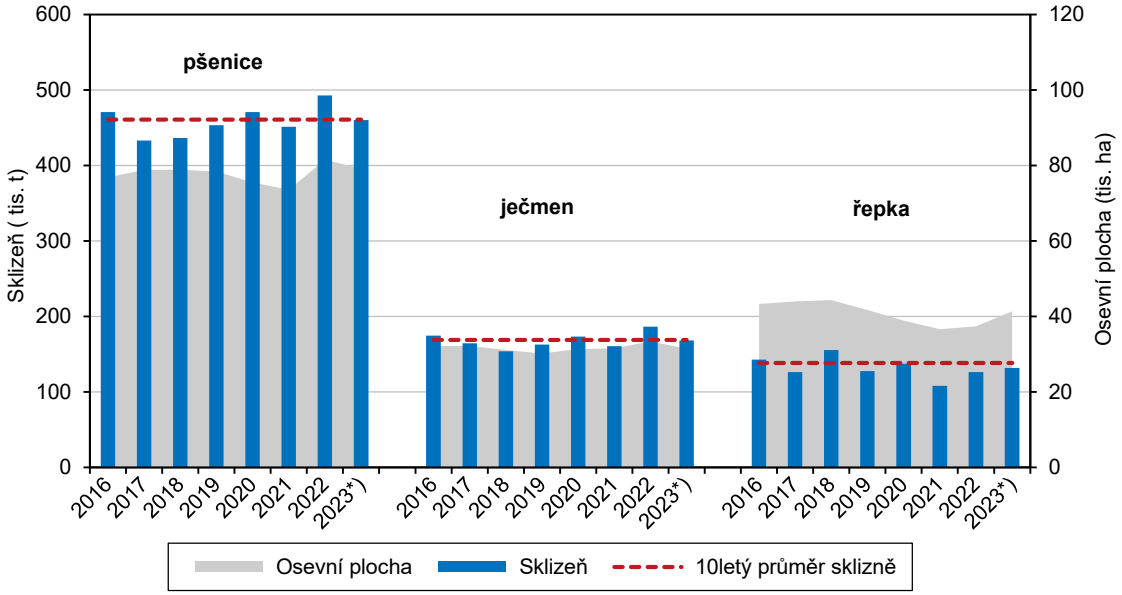

*) odhad sklizně k 15. 7. 2023

Žita a **tritikale**, které se pěstují na větší, resp. podobné ploše jako loni, se sklidí podle odhadu zhruba o 5 % méně kvůli horšímu výnosu. Úroda **ovsa** se odhaduje o 12 % nižší vlivem horšího výnosu a úbytku ploch. Ve srovnání s předchozím desetiletím je odhadovaná sklizeň žita výrazně podprůměrná, sklizeň tritikale průměrná a ovsa podprůměrná.

KOMENTÁŘ

Řepky, která je v kraji druhou nejpěstovanější plodinou po pšenici ozimé, se podle odhadu sklidí o 4,6 % více než loni. Tento výsledek lze zcela připsat na vrub rozšíření ploch o více než 10 %, když výnos řepky bude meziročně horší. Ve srovnání s desetiletým průměrem je odhadovaná sklizeň řepky o 5 % nižší.

Druhý letošní odhad sklizně zahrnuje také výnosy hrachu polního na zrno a máku. Jihočeští zemědělci předpokládají, že letošní sklizeň **hrachu polního na zrno** (9,2 tis. tun) bude díky rozšíření ploch i přes meziročně horší výnos nejlepší za posledních patnáct let. Úroda **máku**, se kvůli horšímu výnosu a úbytku ploch očekává o 17,7 % nižší než loni.

Jihočeský kraj se **v regionálním srovnání** umístil v pomyslném žebříčku krajů podle **objemu odhadované sklizně** ovsa a tritikale na prvním místě, v produkci pšenice a žita na třetím místě, v produkci ječmene na pátém místě a podle odhadované sklizně řepky na druhém místě. To vše koresponduje s jeho umístěním podle výměry sklizňových ploch.

Další informace:
Odhady sklizní - červenec 2023

Odhady sklizně - operativní zpráva - k 15. 7. 2023

Kontakt:
Ing. Irena Kovárnová
Krajská správa ČSÚ v Českých Budějovicích
E: irena.kovarnova@czso.cz
T: 386 718 690
M: 703 854 593